

ਅਨਿਲ ਖੇਤਰਪਾਲ, ਜੇ.

ਸੋਢੀ ਭੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ (ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ)

ਐਲਆਰਜ਼ ਰਾਹੀਂ- ਅਪੀਲਕਰਤਾ

ਬਨਾਮ

ਟਿੱਕਾ ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ- ਜਵਾਬਦੇਹ

2013 ਦਾ ਆਰਐਸਏ ਨੰਬਰ 4793

01 ਅਪ੍ਰੈਲ, 2019

A) ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਹਤ ਐਕਟ, 1963—S.34—ਇਹ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਿ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਜਾਇਦਾਦ ਇੱਕ ਸੰਯੁਕਤ ਹਿੰਦੂ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਸਹਿ-ਸੰਪੱਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਲਈ, ਮੁਦਈ ਦਾ ਜਨਮ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਹੈ-ਅਧਾਰਿਤ, ਇੱਕ ਧਿਰ ਇਹ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਉਣ ਵਿੱਚ ਚੋਣ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਕਿ ਇੱਕ ਸੰਪੱਤੀ ਸੰਯੁਕਤ ਹਿੰਦੂ ਪਰਿਵਾਰ ਹੈ ਜਾਇਦਾਦ ਜਦਕਿ ਬਾਕੀ ਨਹੀਂ ਹਨ।

ਇਹ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਵਾਰ ਇਹ ਵਿਵਾਦਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਸੋਢੀ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਭਾਵ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਉਸਾਰੀਆਂ ਵਾਲੀਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਦਾ ਮਾਲਕ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਮੁਦਈ ਦਾ ਇਹ ਖੁਲਾਸਾ ਕਰਨਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਸੰਪੱਤੀਆਂ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਦਿਓ ਜੋ ਉਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸੰਯੁਕਤ ਹਿੰਦੂ ਪਰਿਵਾਰ ਸਹਿਪਾਸੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹਨ। ਇੱਕ ਪਾਰਟੀ ਇਹ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਉਣ ਵਿੱਚ ਚੋਣਤਮਕ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਕਿ ਇੱਕ ਸੰਪੱਤੀ ਸੰਯੁਕਤ ਹਿੰਦੂ ਪਰਿਵਾਰ ਸਹਿਪਾਸੀ ਜਾਇਦਾਦ ਹੈ ਜਦਕਿ ਬਾਕੀ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਅਜੇ ਹੋਰ ਵੀ, ਮੁਦਈ ਦਾ ਅਹਿਮ ਕਬੂਲ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਜਾਇਦਾਦ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ 10-12 ਏਕੜ ਜ਼ਮੀਨ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਉਪਰੋਕਤ ਦਾਖਲੇ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸਿੱਟਾ ਇਹ ਨਿਕਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੋਢੀ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨੇ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਕਾਲ ਦੌਰਾਨ ਜਾਇਦਾਦ ਆਪਣੇ ਵਾਰਸਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਇਸੇ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਆ ਵਿੱਚ ਉਸਨੇ ਮਿਤੀ 08.03.1976 ਨੂੰ ਸੁਰਿੰਦਰ ਕੌਰ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਵਸੀਅਤ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ। ਉਪਰੋਕਤ ਵਸੀਅਤ ਰਜਿਸਟਰਡ ਹੈ। 25 ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਰੈਵੇਨਿਊ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਮੁਦਈ ਵਸੀਅਤ ਦੀ ਸ਼ੁੱਧਤਾ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ। ਮੁਦਈ ਉਦੋਂ ਹੀ ਜਾਗਿਆ ਜਦੋਂ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸ. ਸੁਰਿੰਦਰ ਕੌਰ ਨੇ ਜਾਇਦਾਦ ਆਪਣੇ ਕਿਸੇ ਪੁੱਤਰ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਾਰਸਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ, ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂਚੇ ਗਏ ਕੁਝ ਗਵਾਹਾਂ ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਾਇਦਾਦ ਜੱਦੀ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਜਿਹਾ ਦਾਖਲਾ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਪਰੋਕਤ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਮਦਦ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ।

(ਪੈਰਾ 10)

B) ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਐਕਟ, 1925—S.63(c)—ਅਣ-ਅਧਿਕਾਰਤ ਵਸੀਅਤਾਂ ਦਾ ਐਗਜ਼ੀਕਿਊਸ਼ਨ—ਕੀ ਰਜਿਸਟਰਡ ਵਸੀਅਤ ਦੀ ਤਸਦੀਕ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰੂਪ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ ਕਿ ਵਸੀਅਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦਸਤਖਤ ਕਰਨੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ।

ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਜਦੋਂ ਸਾਰੇ ਗਵਾਹ ਅਤੇ ਵਸੀਅਤ ਕਰਤਾ ਇੱਕ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਹੁੰਦੇ ਹਨ—ਹੋਲਡ, ਨਹੀਂ — ਗਵਾਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਵਸੀਅਤ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਲਈ ਆਪਣੇ ਅੰਗੂਠੇ ਦੇ ਨਿਸ਼ਾਨ/ਦਸਤਖਤ ਤਸਦੀਕ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਗਵਾਹ ਨੂੰ ਦਸਤਖਤ ਕਰਨੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 63(ਸੀ) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਸਹੀ ਵਿਆਖਿਆ ਨਹੀਂ ਹੈ।, 1925.

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ, ਵਸੀਅਤ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਲਈ ਤਸਦੀਕ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਗਵਾਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਅੰਗੂਠੇ ਦੇ ਨਿਸ਼ਾਨ ਜਾਂ ਦਸਤਖਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵਸੀਅਤਕਰਤਾ ਨੂੰ ਦਸਤਖਤ ਕਰਨੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ, ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਐਕਟ, 1925 ਦੀ ਧਾਰਾ 63(ਸੀ) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਸਹੀ ਵਿਆਖਿਆ ਨਹੀਂ ਹੈ।

(ਪੈਰਾ 17)

ਵਿਜੇ ਲਠ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਸ
ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ।

ਆਰ.ਐਸ.ਰਾਏ, ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ ਨਾਲ
ਹਰਸ਼ ਬੰਗਰ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 5 ਅਤੇ 6 ਲਈ ਐਡਵੋਕੇਟ।
ਵਿਕਰਮ ਬਾਲੀ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਅਤੇ 7 ਲਈ ਐਡਵੋਕੇਟ।

ਅਨਿਲ ਖੇਤਰਪਾਲ, ਜੇ.

(1) ਮੁਦਈ-ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਹੇਠਲੀਆਂ ਦੋਵਾਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਸਮਕਾਲੀ ਨਤੀਜਿਆਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਨਿਯਮਤ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਇਹ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਖਾਰਜ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਜਾਇਦਾਦ ਇੱਕ ਸੰਯੁਕਤ ਹਿੰਦੂ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਸਹਿ-ਸੰਪੱਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਲਈ, ਉਸਨੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ ਹੈ। ਜਨਮ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੀ, ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਮਿਤੀ 08.03.1976 ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਪਤਨੀ (ਮੁਦਈ ਦੀ ਮਾਂ) ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਵਸੀਅਤ ਉਸ ਦੇ ਪਿਤਾ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਵਸੀਅਤ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੈ ਅਤੇ ਮੁਦਈ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਨਹੀਂ ਹੈ।

(2) ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਵਾਲ ਵਿਚਾਰਨ ਲਈ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੇ ਹਨ:-

(i) ਕੀ ਸੰਪੱਤੀ ਦੀ ਵੰਡ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਤੇ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਹਿੱਸਾ ਮਿਲ ਗਿਆ ਹੈ, ਸੰਯੁਕਤ ਹਿੰਦੂ ਪਰਿਵਾਰ ਸਹਿਪਾਸੀਨਰੀ ਅਜੇ ਵੀ ਜਾਰੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕੀ ਮੁਦਈ ਇੱਕ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸੰਯੁਕਤ ਹਿੰਦੂ ਪਰਿਵਾਰ ਸਹਿਪਾਸੀ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਬਾਕੀ ਬਚੀ ਜਾਂ ਤਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਵੇਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਾਂ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚ ਵੰਡ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਮੈਂਬਰ?

(ii) ਕੀ ਰਜਿਸਟਰਡ ਵਸੀਅਤ ਦੀ ਤਸਦੀਕ ਦੇ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰੂਪ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ ਕਿ ਵਸੀਅਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦਸਤਖਤ ਕਰਨੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਭਾਵੇਂ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਜਦੋਂ ਸਾਰੇ ਗਵਾਹ ਅਤੇ ਵਸੀਅਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਇੱਕ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਹੋਣ?

(3) ਗੁਰਦਾਸ ਸਿੰਘ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਸਾਂਝੇ ਪੁਰਖੇ ਸਨ, ਜੋ ਸਾਲ 1935-36 ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਪਿੱਛੇ ਪੁੱਤਰ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਛੱਡ ਗਏ ਸਨ। ਮੰਨਿਆ,

ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਜਾਂ ਸੋਢੀ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪਿੰਡਾਂ ਅਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਘਰਾਂ (ਹਵੇਲੀਆਂ) ਵਿੱਚ ਵਾਹੀਯੋਗ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਮਾਲਕ ਸੀ। ਮੁਦਈ ਦਾ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ 10 ਤੋਂ 12 ਏਕੜ ਜ਼ਮੀਨ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹਵੇਲੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਸੋਢੀ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਦੀ ਸਾਲ 1976 ਵਿੱਚ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। ਉਸਨੇ 08.03.1976 ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ ਸੁਰਿੰਦਰ ਕੌਰ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਵਿਵਾਦ ਵਾਲੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਸੀਅਤ ਭਾਵ ਇੱਕ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਮਕਾਨ ਛੱਡਿਆ ਸੀ। ਉਪਰੋਕਤ ਰਜਿਸਟਰਡ ਵਸੀਅਤ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ, ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਇੰਤਕਾਲ ਵਿਧਵਾ ਸੁਰਿੰਦਰ ਕੌਰ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸਨੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਪਣੇ ਪੋਤੇ ਪੁੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇਣ ਲਈ 3 ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਚਲਾਏ ਸਨ, ਇੱਕ ਗਿਫਟ ਡੀਡ ਮਿਤੀ 19.07.2001, ਦੂਜੀ ਵਸੀਅਤ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਬੇਸ਼ੱਕ ਹੈ। ਮਿਤੀ 05.06.1996 ਅਤੇ 24.07.1995 ਦੀ ਲੀਜ਼ ਡੀਡ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਹੋਈ। ਗਿਫਟ ਡੀਡ ਟਿੱਕਾ ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਟਿੱਕਾ ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਤੋਂ ਉਸਦੇ ਪੁੱਤਰ ਅਤੇ ਪੋਤੀਆਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਕਿ ਵਸੀਅਤ ਟਿੱਕਾ ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਹੈ ਅਤੇ ਲੀਜ਼ ਡੀਡ ਵੀ ਟਿੱਕਾ ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਹੈ।

(4) ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਮੁਦਈ ਨੇ 25 ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਬਾਅਦ ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਵਸੀਅਤ ਦੇਰ ਸ਼ਾਮ ਦੁਆਰਾ ਚਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਦਾ ਪਿਤਾ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਆਪਣੇ ਹੱਕਾਂ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਨਹੀਂ ਹੈ।

(5) ਦੋਵੇਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਘੋਖ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੁਦਈ ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

(6) ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਹੇਠਲੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸੁਣਾਏ ਗਏ ਫੈਸਲਿਆਂ ਅਤੇ ਰਿਕਾਰਡ ਨੂੰ ਲੰਮਾ ਸਮਾਂ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਯੋਗ ਸਹਾਇਤਾ ਨਾਲ ਪੱਖਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਿਆ ਹੈ।

(7) ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਸਿੱਖਿਅਕ ਵਕੀਲ ਨੇ ਮੂਲ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦੋ ਦਲੀਲਾਂ ਉਠਾਈਆਂ ਹਨ; (1) ਕਿ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਜੱਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਨੂੰ ਗਵਾਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸਦੀ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਇਸ 'ਤੇ ਆਪਣੀ ਦਲੀਲ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਸੋਢੀ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਇਕ ਹਵੇਲੀ ਤੋਂ 10-12 ਏਕੜ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ ਦੇ ਦਾਖਲੇ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਮੁਦਈ ਦਾ ਰੁਤਬਾ ਨਹੀਂ ਟੁੱਟਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਂਝੇ ਹਿੰਦੂ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਸਹਿ-ਸਹਿਯੋਗੀ ਜਾਰੀ ਹੈ; (2) ਉਸਨੇ ਤਸਦੀਕ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਗਵਾਹ ਤਰਲੋਚਨ ਸਿੰਘ ਦੇ ਬਿਆਨ ਵੱਲ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਧਿਆਨ ਦਿਵਾਉਂਦੇ ਹੋਏ, ਡੀਡਬਲਯੂ 5 ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਤਰਲੋਚਨ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ ਗਵਾਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਵਸੀਅਤ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਸਨ, ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿ ਐਗਜ਼ੀਕਿਊਟਿਵ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨੇ ਵਸੀਅਤ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਸਨ। ਇਸ ਲਈ, ਉਸਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਵਸੀਅਤ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਐਕਟ, 1925 ਦੀ ਧਾਰਾ 63 (ਸੀ) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਤਸਦੀਕ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਵਿਸਤਾਰ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ, ਉਸਨੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਕਿ ਵਸੀਅਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦੇ ਦਸਤਖਤਾਂ ਨੂੰ ਤਸਦੀਕ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਗਵਾਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਤਸਦੀਕ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ

ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਵਾਰ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਨੇ ਵਸੀਅਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦੁਆਰਾ ਦਸਤਖਤਾਂ ਨੂੰ ਚਿਪਕਾਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਸਨ, ਇਸ ਲਈ, ਵਸੀਅਤ ਨੂੰ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਐਕਟ, 1925 ਦੀ ਧਾਰਾ 63 (ਸੀ) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਉਸਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਅਰਧ-ਕੋਲਨ ਹੈ

ਸੈਕਸ਼ਨ 63(ਸੀ) ਦੇ ਦੋ ਹਿੱਸਿਆਂ ਨੂੰ ਵੰਡਦਾ/ਵੱਖ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪੀ ਰਾਮਨਾਥ ਅਈਅਰ, 4th ਐਡੀਸ਼ਨ 2010 ਦੁਆਰਾ ਲੈਕਸੀਕੋਨ ਦੇ ਮੁੱਖ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਅਰਧ-ਕੋਲਨ ਇੱਕ ਵਿਆਕਰਨਿਕ ਨਿਯਮ ਹੈ ਜੋ ਇੱਕ ਵਾਕ ਦੇ ਦੋ ਹਿੱਸਿਆਂ ਨੂੰ ਕੌਮੇ ਨਾਲੋਂ ਵਧੇਰੇ ਵੱਖਰੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵੱਖ ਕਰਨ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਉਸਨੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਐਕਟ, 1925 ਦੀ ਧਾਰਾ 63(ਸੀ) ਲਾਭਪਾਤਰੀ ਲਈ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਲਾਜ਼ਮੀ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਵਸੀਅਤ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਵਸੀਅਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦੁਆਰਾ ਹਸਤਾਖਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਗਵਾਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਸੀਅਤ ਦੀ ਤਸਦੀਕ ਕੀਤੀ ਸੀ।

(8) ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਮੁਦਈ ਨੇ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਿਆਂ ਮੰਨਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸੋਢੀ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦਾ ਵੱਡਾ ਮਾਲਕ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੁਦਈ ਨੇ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹੀ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜਦਕਿ ਸੋਢੀ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਬੇਗਾਨੀਆਂ ਨੂੰ ਵਿਵਾਦਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਦੀ ਮੌਤ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ 25 ਸਾਲ ਬਾਅਦ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਅੱਗੇ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਧਿਆਨ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਐਕਟ, 1925 ਦੀ ਧਾਰਾ 63(ਸੀ) ਦੇ ਆਖਰੀ ਹਿੱਸੇ ਵੱਲ ਖਿੱਚਿਆ ਜੋ ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰੂਪ ਦੀ ਤਸਦੀਕ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਉਸਨੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਕਿ ਵਸੀਅਤ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਕੰਮ ਨੂੰ ਸ਼ੁੱਧਤਾ ਨਾਲ ਇੱਕ ਗਣਿਤਿਕ/ਮਕੈਨੀਕਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਤੱਕ ਘਟਾਇਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਉਸਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ, ਇਹ ਉਹ ਪਦਾਰਥ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਦੇਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਉਸ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਇਸ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

(9) ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲਾਂ ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਿਆ।

(10) ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਦਲੀਲ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਵਾਰ ਇਹ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਸੋਢੀ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਮਾਲਕ ਸੀ ਜਿਸਦਾ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਵਾਹੀਯੋਗ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਉਸਾਰੀਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਸਨ, ਇਹ ਲਾਜ਼ਮੀ ਸੀ। ਮੁਦਈ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਉਹਨਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਸੰਪਤੀਆਂ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਵੇਰਵੇ ਦੇਣ ਲਈ ਜੋ ਉਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸੰਯੁਕਤ ਹਿੰਦੂ ਪਰਿਵਾਰ ਸਹਿਪਾਸੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹਨ। ਇੱਕ ਧਿਰ ਇਹ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਉਣ ਵਿੱਚ ਚੇਤਨਮਕ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਕਿ ਇੱਕ ਸੰਪਤੀ ਸੰਯੁਕਤ ਹਿੰਦੂ ਪਰਿਵਾਰ ਸਹਿਪਾਸੀ ਜਾਇਦਾਦ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਬਾਕੀ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਅਜੇ ਹੋਰ ਵੀ, ਮੁਦਈ ਦਾ ਅਹਿਮ ਕਬੂਲ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਜਾਇਦਾਦ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ 10-12 ਏਕੜ ਜ਼ਮੀਨ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਉਪਰੋਕਤ ਦਾਖਲੇ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸਿੱਟਾ ਇਹ ਨਿਕਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੋਢੀ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨੇ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਕਾਲ ਦੌਰਾਨ

ਜਾਇਦਾਦ ਆਪਣੇ ਵਾਰਸਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਇਸੇ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਆ ਵਿੱਚ ਉਸਨੇ ਮਿਤੀ 08.03.1976 ਨੂੰ ਸੁਰਿੰਦਰ ਕੌਰ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਵਸੀਅਤ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ। ਉਪਰੋਕਤ ਵਸੀਅਤ ਰਜਿਸਟਰਡ ਹੈ। ਵਿਚ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਮੁਦਈ ਵਸੀਅਤ ਦੀ ਸ਼ੁੱਧਤਾ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ

25 ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਦਾ ਮਾਲੀਆ ਰਿਕਾਰਡ। ਮੁਦਈ ਉਦੋਂ ਹੀ ਜਾਗਿਆ ਜਦੋਂ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸੁਰਿੰਦਰ ਕੌਰ ਨੇ ਜਾਇਦਾਦ ਆਪਣੇ ਕਿਸੇ ਪੁੱਤਰ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਾਰਸਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ, ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂਚੇ ਗਏ ਕੁਝ ਗਵਾਹਾਂ ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਾਇਦਾਦ ਜੱਦੀ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਜਿਹਾ ਦਾਖਲਾ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਪਰੋਕਤ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਮਦਦ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ।

(11) ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਮੁਦਈ-ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸਵਾਲ ਨੰਬਰ (i) ਦਾ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

(12) ਸਵਾਲ ਨੰਬਰ (ii) ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਆਕਰਸ਼ਕ ਹਨ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਨੇੜਿਓਂ ਜਾਂਚ ਕਰਨ 'ਤੇ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਤੱਤ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ।

(13) ਇਹ ਸਾਲ 1925 ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ, ਗੈਰ-ਅਧਿਕਾਰਤ ਵਸੀਅਤਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਵਿਧੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜੋ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਆਜ਼ਾਦ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਜਾਰੀ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੇ ਨਿਰਮਾਤਾਵਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਸੀ ਕਿ ਗੈਰ-ਅਧਿਕਾਰਤ ਵਸੀਅਤ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਦਰਸਾਈ ਗਈ ਆਖਰੀ ਲਾਈਨ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਤਸਦੀਕ ਦਾ ਕੋਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰੂਪ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਐਕਟ ਦੀ ਸ਼ਰਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਵਸੀਅਤ ਦੇ ਗਵਾਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਤਸਦੀਕ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਤਸਦੀਕ ਉਸੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਵਸੀਅਤ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਕੋਈ ਮਸ਼ੀਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਜਿਸ ਰਾਹੀਂ ਉਸ ਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਖਾਸ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੀ ਲੋੜ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਵਸੀਅਤ ਨੂੰ ਦੋ ਤਸਦੀਕ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਗਵਾਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਤਸਦੀਕ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵਸੀਅਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਦੇਖਿਆ ਹੈ, ਵਸੀਅਤ 'ਤੇ ਹਸਤਾਖਰ ਕੀਤੇ ਹਨ ਜਾਂ ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਵਸੀਅਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦੀ ਰਸੀਦ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਕਾਨੂੰਨ ਅੱਗੇ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਦੋਵੇਂ ਤਸਦੀਕ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਗਵਾਹ ਇੱਕੋ ਸਮੇਂ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ। ਫਿਰ ਵੀ ਵਸੀਅਤ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਚਲਾਇਆ ਅਤੇ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਤਸਦੀਕ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦੋਵੇਂ ਗਵਾਹ ਇੱਕ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਣ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੀ ਦਲੀਲ ਹੈ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਤਸਦੀਕ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਗਵਾਹ ਤਰਲੋਚਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੂਜੇ ਤਸਦੀਕ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਗਵਾਹ ਦੇ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਹਨ ਅਤੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਗਵਾਹ ਨੇ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਹਨ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਅਨੁਸਾਰ, ਵਸੀਅਤ ਦਾ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਪ੍ਰਮਾਣ ਹੈ।

(14) ਫਿਰ ਵੀ, ਰਿਕਾਰਡ ਲਈ ਇਹ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਮਤਿਹਾਨ ਵਿਚ

ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਤਰਲੋਚਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਵਸੀਅਤ ਡੀਡ ਰਾਈਟਰ ਦੁਆਰਾ ਆਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਸੋਢੀ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਲਿਖੀ ਗਈ ਸੀ (ਸੋਢੀ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨੇ ਇਸ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਸਨ। ਅਤੇ ਗਵਾਹੀ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਸਮੇਤ ਤਸਦੀਕ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦੀ ਸਮੱਗਰੀ ਨੂੰ ਸਹੀ ਮੰਨਣਾ)। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਬਿਆਨ ਕਰਤਾ ਅਤੇ ਜਗਦੀਸ਼ ਰਾਜ ਨੇ ਵੀ ਉਕਤ ਵਸੀਅਤ ਦੇ ਤਸਦੀਕ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਗਵਾਹ ਵਜੋਂ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਅਤੇ ਡੀਡ ਰਾਈਟਰ ਨੇ ਵੀ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ।

ਉਹੀ. ਇਹ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਿਰਹਾ ਵਿੱਚ, ਉਪਰੋਕਤ ਗਵਾਹ ਨੇ, ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ, ਤਸਦੀਕ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਗਵਾਹਾਂ ਅਤੇ ਵਸੀਅਤ ਕਰਤਾ ਦੇ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਸੀਰੀਏਟਿਮ ਨੂੰ ਉਲਟਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਤਸਦੀਕ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਗਵਾਹ ਤੋਂ 34 ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਬਾਅਦ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ। ਸਾਲ ਮਨੁੱਖੀ ਮੈਮੋਰੀ ਤੋਂ ਇੰਨੇ ਲੰਬੇ ਅੰਤਰਾਲ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਭ ਕੁਝ ਗਣਿਤਿਕ ਸ਼ੁੱਧਤਾ ਨਾਲ ਯਾਦ ਰੱਖਣਾ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੈ। ਫਿਰ ਵੀ ਅੱਗੇ ਵਸੀਅਤ ਇੱਕ ਰਜਿਸਟਰਡ ਵਸੀਅਤ ਹੈ।

(15) ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ **ਵਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪਾਲ** ਬਨਾਮ **ਕਾਸ਼ੀਬਾਈ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ'** ਉਸ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਕਿ ਜੇਕਰ ਤਸਦੀਕ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਗਵਾਹਾਂ ਨੇ ਐਗਜ਼ੀਕਿਊਟਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਸਨ, ਤਾਂ ਨੇਮ ਨੂੰ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਅਜਿਹੇ ਨੇਮ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਉਪਰੋਕਤ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚੋਂ ਲੰਘ ਚੁੱਕੀ ਹੈ।

(16) ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ, ਉਪਰੋਕਤ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਇਹ ਮੰਨਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਵਸੀਅਤ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਤਸਦੀਕ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਤਸਦੀਕ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਗਵਾਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵਸੀਅਤ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਤਾਂ ਇਹ ਉਚਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ **ਸੰਤਲਾਲ** ਬਨਾਮ **ਕਮਲਾ ਪ੍ਰਸਾਦ**² ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। **ਸੰਤਲਾਲ (ਸੁਪਰੀਮ)** ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ SC ਦੁਆਰਾ ਸੁਣਾਏ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਉਸ ਸਥਿਤੀ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠ ਰਹੀ ਸੀ ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਬਾਂਡ ਦੀ ਤਸਦੀਕ ਦਾ ਮੁੱਦਾ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਇਹ ਸਬੂਤ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਸੀ ਕਿ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ 08.04.1927 ਨੂੰ ਬਾਂਡ ਚਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਫਾਂਸੀ ਦੇ ਸਮੇਂ ਤਸਦੀਕ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਗਵਾਹਾਂ ਨੇ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਸਨ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਬਾਂਡ 12.04.1927 ਨੂੰ ਕਟਿਹਾਰ ਵਿਖੇ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਗਵਾਹ ਕਟਿਹਾਰ ਨਹੀਂ ਗਏ ਸਨ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਇਹ ਸਬੂਤ ਵਿੱਚ ਆਇਆ ਹੈ ਕਿ ਬਾਂਡ 'ਤੇ ਕਟਿਹਾਰ ਦੇ ਐਗਜ਼ੀਕਿਊਟਰ ਦੁਆਰਾ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਅਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਤਸਦੀਕ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਗਵਾਹ ਦੁਆਰਾ ਬਾਂਡ ਦੀ ਤਸਦੀਕ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਮੌਜੂਦਾ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਸਥਿਤੀ ਵੱਖਰੀ ਹੈ।

1 1998 (4) RCR (ਸਿਵਲ), 236

2 ਏਆਈਆਰ 1951, ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ 477

(17) ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਿੰਨੋਂ ਅਰਥਾਤ ਵਸੀਅਤ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਅਤੇ ਤਸਦੀਕ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਗਵਾਹ ਇੱਕੋ ਸਮੇਂ ਇੱਕੋ ਥਾਂ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਸਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵਸੀਅਤ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਅੰਗੂਠੇ ਦੇ ਨਿਸ਼ਾਨ/ਦਸਤਖਤ ਲਗਾਏ ਹਨ। ਬਹੁਤ ਹੀ ਸਤਿਕਾਰ ਨਾਲ, ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਫੈਸਲਾ, ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਤਸਦੀਕ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਗਵਾਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਅੰਗੂਠੇ ਦੇ ਨਿਸ਼ਾਨ/ਦਸਤਖਤ ਲਗਾਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵਸੀਅਤਕਰਤਾ ਨੂੰ ਦਸਤਖਤ ਕਰਨੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ।

ਵਸੀਅਤ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਐਕਟ, 1925 ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 63(ਸੀ) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਸਹੀ ਵਿਆਖਿਆ ਨਹੀਂ ਹੈ।

(18) ਇਸ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਹੇਠਲੀਆਂ ਦੋਵੇਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਸਮਕਾਲੀ ਖੋਜਾਂ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇਣ ਦਾ ਕੋਈ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ।

(19) ਨਿਯਮਤ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਖਾਰਜ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:— ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।